

Обавезе по основу коришћење пореске олакшице за новозапослена лица млађа од 30 година у случају када је новозапосленом лицу престао радни однос у току трајања олакшице због престанка обављања делатности послодавца који је предузетник, услед остваривања права на старосну пензију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-148/2008-04 од 1.6.2009. год.)

Одредбом члана 21в став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09 и 31/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да послодавац који запосли на неодређено време лице које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је пријављено као незапослено лице код Националне службе за запошљавање најмање три месеца без прекида пре заснивања радног односа, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица, за период од две године од дана заснивања радног односа тог лица.

Послодавац губи право на олакшицу и дужан је да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу ако запосленом – лицу млађем од 30 година престане радни однос у току трајања олакшице, као и у наредном периоду од две године после истека олакшице из става 2. члана 21в Закона, ако је услед тога дошло до смањења броја запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 1. септембра 2006. године, увећан за новозапослена лица за која остварује пореску олакшицу (члан 21в став 6. Закона). У том случају послодавац је дужан да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу, сагласно ставу 7. тог члана Закона, с тим да уколико уместо тог новозапосленог, у року од највише 15 дана по престанку радног односа, запосли друго лице млађе од 30 година, под условом да се не смањује број запослених у смислу става 6. овог члана Закона (члан 21в ст. 6, 8. и 10. Закона) послодавац наставља да користи олакшицу.

Имајући у виду законске одредбе које се односе на губитак права на олакшицу и обавезу послодавца да плати порез који би иначе платио да није користио олакшицу, као и наводе из дописа да је предузетник који је користио пореску олакшицу по основу запослења лица млађих од 30 година престао да обавља делатност (радња је брисана из регистра привредних субјеката) јер је остварио право на старосну пензију, Министарство финансија је мишљења да кад дође до престанка рада послодавца у складу са законом (члан 176. тачка 5) Закона о раду – „Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05), послодавац у том случају не би био дужан да плати порез, који би иначе платио да није користио олакшицу. То значи да код престанка радног односа новозапосленог у случају престанка рада послодавца независно од његове воље (члан 176. тачка 5) Закона о раду), конкретно услед остваривања права физичког лица (предузетника који је послодавац) на старосну пензију, послодавац не би требало да изврши повраћај пореза по основу права на олакшицу коју је користио за новозапослено лице.

Министарство финансија указује да су у погледу остваривања права на ослобођење од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца који запосли лице млађе од 30 година, одредбом члана 45а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09 и 7/09) прописани исти услови за ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање као и код остваривања права на пореску олакшицу за ту категорију

новозапослених лица. Стога Министарство финансија, такође, сматра да код престанка радног односа новозапосленог у наведеном случају послодавац не би требало да изврши повраћај доприноса по основу права на ослобођење од плаћања доприноса које је користио за новозапослено лице.